

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 17 червня 2020 р. № 497
Київ

**Про затвердження Порядку повернення неналежно
витрачених коштів та невикористаної частини гранту
Європейського Союзу, що надаються для реалізації проектів
у рамках спільних операційних програм прикордонного
співробітництва Європейського інструменту сусідства 2014-
2020**

З метою виконання зобов'язань України по поверненню коштів, що випливають з положень угод про фінансування спільних операційних програм прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства 2014-2020, та визначення механізму їх виконання Кабінет Міністрів України **постановляє**:

Затвердити Порядок повернення неналежно витрачених коштів та невикористаної частини гранту Європейського Союзу, що надаються для реалізації проектів у рамках спільних операційних програм прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства 2014-2020, що додається.

Прем'єр-міністр України

Д.ШМИГАЛЬ

Інд. 85

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 17 червня 2020 р. № 497

ПОРЯДОК
повернення неналежно витрачених коштів та невикористаної
частини гранту Європейського Союзу, що надаються для
реалізації проектів у рамках спільних операційних програм
прикордонного співробітництва Європейського інструменту
сусідства 2014-2020

Загальна частина

1. Цей Порядок визначає процедуру повернення неналежно витрачених коштів та невикористаної частини гранту Європейського Союзу, що надаються на безоплатній та безповоротній основі головному партнерові та/або партнерові (партнерам), що мають статус бюджетних установ (далі - грантові кошти), для реалізації проектів у рамках спільних операційних програм прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства 2014-2020 (далі - програми).

2. У цьому Порядку термін "фінансове коригування" означає суму коштів, на яку буде зменшено співфінансування проекту, що фінансується в рамках програм, у зв'язку з виявленням одиничних або системних порушень під час його реалізації.

Інші терміни у цьому Порядку вживаються у значенні, визначеному в Порядку функціонування національної системи управління та контролю за виконанням спільних операційних програм прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства 2014-2020, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 липня 2018 р. № 554 "Про запровадження національної системи управління та контролю за виконанням спільних операційних програм прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства 2014-2020" (Офіційний вісник України, 2018 р., № 61, ст. 2108).

Процедура повернення грантових коштів

3. До головного партнера /партнера/ Національного органу управління Органом управління надсилається запит (заява) з вимогою повернення перерахованої частини гранту на виконання положень угод про фінансування Програм у разі:

використання грантових коштів не за призначенням або з порушенням процедур, які використовуються для виконання програм та не можуть бути вираховані з наступних платежів за рахунок гранту;

невикористання грантових коштів протягом строку реалізації проекту та якщо їх використання не підтверджено звітами щодо реалізації проекту;

виникнення порушень з вини головного партнера та/або партнера за проектом.

4. Головний партнер відповідно до положень грантового контракту несе відповідальність за повернення грантових коштів Органу управління. Головний партнер може за потреби визначити в угоді про партнерство процедуру взаємодії головного партнера та партнера (партнерів) за проектом щодо повернення грантових коштів.

5. У разі коли підстави для надсилання Органом управління запиту (заяви) щодо повернення грантових коштів виникли з вини партнера за проектом, головний партнер відповідно до положень угоди про партнерство надсилає такий запит (заяву) партнеру за проектом.

6. Партнер повертає головному партнеру суму грантових коштів, зазначену в запиті (заяві) Органу управління, разом з відсотками у разі нездійснення повернення у строк, визначений Органом управління.

7. У разі неповернення партнером грантових коштів головному партнеру відповідно до положень угоди про партнерство, головний партнер терміново повідомляє Орган управління про такий факт.

8. Повернення грантових коштів повинне бути здійснене до кінцевого строку, зазначеного в запиті (заяві) Органу управління щодо повернення грантових коштів.

9. Кінцевий строк для повернення грантових коштів настає через 45 днів з дати отримання головним партнером від Органу управління запиту (заяви) щодо повернення грантових коштів.

10. Головний партнер/партнер/Національний орган управління має право надіслати запит Органу управління щодо продовження строку повернення грантових коштів з відповідним обґрунтуванням.

11. До головного партнера/партнера застосовуються фінансові коригування Органу управління, які вимагаються у зв'язку з його одиничними або системними порушеннями, виявленими під час реалізації проекту в рамках програм. Сума гранту, яка підлягає поверненню у зв'язку з фінансовим коригуванням, не може бути повторно використана у проекті, який був об'єктом фінансового коригування.

12. У разі застосування Органом управління фінансових коригувань суму коштів, яка підлягає поверненню на рахунок Органу управління головним партнером/партнером, може бути збільшено.

13. Будь-яка затримка в поверненні грантових коштів є підставою для нарахування пені за прострочення оплати. Пеня нараховується Органом управління у розмірі 3,5 відсотка понад ставку Європейського центрального банку, що застосовується в основній діяльності рефінансування у валюті євро для платежів, здійснюваних у євро, першого робочого дня місяця, на який випадає кінцевий строк погашення.

14. Пеня нараховується за період, що минув від строку здійснення платежу, визначеного Органом управління, до дати фактичного здійснення платежу.

15. Усі операції з повернення коштів у рамках програм здійснюються в євро. Витрати, понесені у валюті, відмінній від євро, перераховуються із застосуванням місячного облікового курсу обміну валют Європейської Комісії.

16. Операції з повернення грантових коштів між партнером та головним партнером, що проводяться на території України, здійснюються у національній валюті. Головний партнер здійснює купівлю євро з метою повернення грантових коштів та переказує необхідну суму Органу управління.

17. Ризики щодо курсової різниці та витрати на сплату банківських послуг, пов'язані з поверненням грантових коштів Органу управління/головному партнеру, покладаються на головного партнера/партнера відповідно.

18. У разі неповернення головним партнером/партнером грантових коштів Національний орган управління, на території якого розміщується юридична адреса головного партнера/партнера, отримує повідомлення від Органу управління. У разі отримання такого повідомлення Національний орган управління порушує перед головним партнером/партнером - юридичною особою (резидентом) питання призупинення реалізації проекту до отримання Національним органом управління документів про підтвердження повернення коштів Органу управління. Національний орган управління інформує Орган управління про рішення щодо призупинення реалізації проекту.

19. Грантові кошти, що повинні бути повернуті з дотриманням бюджетного законодавства, можуть бути сплачені за рахунок коштів, які належать головному партнеру/партнеру/Україні як країні - учасниці програми, що не впливає на право сторін домовитися про оплату частинами.

20. Процедура повернення коштів безпосередньо від головного партнера/партнера за проектом або України як країни - учасниці програми, може бути розпочата Європейською Комісією у будь-який момент.

Механізм повернення грантових коштів

21. У разі наявності невикористаної частини гранту в іноземній та національній валюті головний партнер/партнер - розпорядник бюджетних коштів здійснює їх перерахування на рахунок Органу управління/головного партнера в установленому порядку.

22. У разі відсутності коштів на відповідних рахунках розпорядників бюджетних коштів на покриття зобов'язань за грантовими контрактами та угодами про партнерство головний партнер/партнер - розпорядник бюджетних коштів здійснює перерозподіл видатків бюджету відповідно до положень Порядку передачі бюджетних призначень, перерозподілу видатків бюджету і надання кредитів з бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2011 р. № 18 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 2, ст. 114; 2012 р., № 22, ст. 837), або ініціює передбачення коштів на покриття зобов'язань під час формування бюджетних запитів на наступний рік.

23. У разі невиконання пункту 19 цього Порядку кошти перераховуються Органу управління головним розпорядником бюджетних коштів.

24. Головні партнери/партнери юридичні особи (резиденти), які не забезпечили повернення коштів за наявністю підстав, визначених у пункті 3 цього Порядку, включаються до розміщеного на веб-сайті Національного органу управління переліку боржників, до яких застосовуються обмеження, визначені пунктом 22 Порядку функціонування національної системи управління та контролю за виконанням спільних операційних програм прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства 2014-2020, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 липня 2018 р. № 554.